

Dosarul nr. 2ra-901/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Țurcan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, Gr. Dașchevici, A. Panov)

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și de reprezentantul acestora, avocatul Aurelia Parpalac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Ciorici și Ala Tarlapan împotriva Victoriei Ciobu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 08 iunie 2016 Radu Ciorici și Ala Tarlapan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Ciobu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 mai 2015, între Ciobu Victoria și Ciorici Radu a fost încheiat contractul de locațiune a bunului imobil cu destinație locativă amplasat în xxxxx. În acest bun imobil locuiesc Ciorici Radu și Tarlapan Ala. Plata pentru locațiune s-a stabilit în mărime de 500 euro lunar, prin transmiterea mijloacelor bănești în numerar. Termenul a fost stabilit pînă la data de 01 iunie 2016. În procesul folosinței bunului închiriat Ciorici Radu, în calitate de locatar, a achitat plata pentru locațiune și plata pentru serviciile comunale regulat.

Au indicat reclamantii că, la data de 03 ianuarie 2016 au aflat, că imobilul închiriat are un viciu ascuns, și anume s-a aprins șemineul din cauza nerespectării standardelor tehnice în timpul instalării acestuia. Au înștiințat-o pe Ciobu Victoria despre incendiu și la rugămintea ei, au fost nevoiți să se ocupe de reparația șemineului, cu procurarea materialelor de construcție și achitarea lucrului efectuat pentru repararea viciului depistat. Din data de 03 ianuarie 2016 și pînă la data de 16 ianuarie 2016 din cauza incendiului casa nu s-a încălzit, deoarece cazanul nu a fost funcțional din neglijența proprietarului. Au suportat frigul și cheltuieli în exces pentru curentul electric. Reparația a durat timp de o lună și au suportat disconfort în imobilul închiriat. Pentru faptul că au efectuat reparația șemineului și au suportat condițiile neplăcute de trai au convenit verbal cu Ciobu Victoria că contractul de locațiune va fi prelungit, fapt confirmat și prin mesajele trimise prin aplicația de

telefon-Viber. În procesul folosinței bunului închiriat, cu acordul Victoriei Ciobu, reclamanții în calitate de locatari, au îmbunătățit ograda din contul său.

Au susținut reclamanții că, deoarece în luna martie 2016 pârîta a fost de acord să prelungească contractul de locațiune pe un termen nedeterminat, ei au procurat: pământ „Cernoziom” 4 camioane = 4000 de lei + transport = 500 de lei; Monobloc - 700 de lei; Motoblock - 300 de lei arat și 200 de lei cultivat; Substrat (torf): 500 kg = 600 de lei; Îngrășăminte naturale (găinaț): 200 kg=400 de lei; Muncitorii ce au înșirat pământul: 2 muncitori = 3500 de lei; produse agricole cultivate: copaci, răsad, flori, căpșuni, arbuști de zmeura, coacăza = 4000 de lei.

Au mai susținut reclamanții că toate lucrările au fost coordonate cu pârîta prin mesaje și fotografii expediate în adresa ei, însă la data de 10 mai 2016 Radu Ciorici a primit o scrisoare și un mesaj expediat pe telefonul mobil, privind dorința de a rezilia contractul de locațiune, fapt cu care nu sunt de acord.

Au menționat reclamanții că, din spusele persoanei de încredere,- Valeria Zatițchi, proprietarul imobilului închiriat este mama pârîtei - Lidia Ciobu. Din acest motiv reclamanții au considerat că, Victoria Ciobu, cu care au semnat contractul de locațiune, nu este în drept să rezilieze contractul de locațiune nefiind proprietar, deoarece în calitate de locator poate activa persoana, care dispune de un bun cu titlu de proprietate.

În legătură cu faptul că, Victoria Ciobu a hotărât să rezilieze contractul de locațiune înainte de termen și toate îmbunătățirile făcute bunurilor închiriate rămân în proprietatea ei, au solicitat să fie încasată compensația cheltuielilor suportate făcute bunurilor închiriate, conform art.909 alin.(1) Codul civil în sumă de 14200 de lei.

Totodată au solicitat reducerea chiriei din cauza viciului bunului închiriat, conform art. 879 Cod civil în sumă de 250 de euro, deoarece din data 03 ianuarie 2016 pînă la data de 16 ianuarie 2016 din cauza incendiului casa nu s-a încălzit și au fost nevoiți să suporte frigul timp de 13 zile. Deoarece au folosit căminul electric pentru a încălzi casa în perioada reparației, au suportat cheltuieli pentru curentul electric în sumă de 1969 de lei.

La fel, au solicitat despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, conform art. 880 Codul civil în sumă de 5000 de lei.

Au menționat reclamanții că, la 19 mai 2016 au expediat în adresa pârîtei o cerere prin care au solicitat încasarea compensației cheltuielilor suportate făcute bunurilor închiriate, încasarea reducerii chiriei din cauza viciului bunului închiriat, încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat și încasarea cheltuielilor suportate pentru curent electric.

Prin urmare, au solicitat reclamanții încasarea compensației pentru cheltuielile făcute bunurilor închiriate, conform art.909 alin.(1) Cod civil în sumă de 14200 de lei, încasarea sumei reducerii chiriei din cauza viciului bunului închiriat, conform art. 879 Codul civil în mărime de 250 de euro, încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat, conform art.880 Codul civil în mărime de 5000 de lei, încasarea cheltuielilor suportate pentru curentul electric în mărime de 1969 de lei, și recuperarea cheltuielilor de judecată în mărime de 822 de lei.

La 24 octombrie 2017, reprezentantul reclamanților, avocatul Volcov Vladimir a depus o cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat: 1) recunoașterea dreptului de retenție al reclamanților în perioada 01 iunie 2016 - 10 aprilie 2017

asupra bunului imobil cu destinație locativă amplasat în xxxxx; 2) reducerea și încasarea de la pîrîta Ciobu Victoria în beneficiul reclamanților Ciorici Radu și Tarlapan Ala plata chiriei pentru luna ianuarie și februarie 2016 în urma condițiilor indecente din timpul reparației șemineului defectat (viciu ascuns), conform art. 879 Cod civil în mărime de 500 de euro; 3) încasarea de la Ciobu Victoria în beneficiul reclamanților Ciorici Radu și Tarlapan Ala suma despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat conform art. 880 Codul civil în mărime de 17754 de lei, suma cheltuielilor suportate pentru consumul excesiv a curentului electrici utilizat în timpul reparației în mărime de 1969 de lei, suma cheltuielilor suportate pentru procurarea materialelor de construcție în mărime de 24755 de lei, suma cheltuielilor pentru îmbunătățirea stării terenului agricol în mărime de 14200 de lei, suma de 500 de euro, care nu a fost restituită conform contractului de locațiune, suma de 6000 de lei pentru asistența juridică și taxa de stat 822 de lei.

Suplimentar, după incidentul din data de 03 ianuarie 2016, la 04 ianuarie 2016 pîrîta Ciobu Victoria a venit la fața locului și a examinat personal consecințele incendiului, la care reclamanții i-au sugerat să soluționeze problema, recomandându-i pe cei mai buni experți în montarea șemineielor din țară fiind Centrul de Comerț și Deservire „Termika”. Pîrîta a refuzat să se implice direct la reparația șemineului motivînd că nu are nici timp, nici dorința de a se ocupa cu acest lucru și i-a rugat pe reclamanți să se ocupe de problema dată, accentuînd că înțelegerea de chirie a acestui imobil de la bun început a fost pe un termen îndelungat de trai, și că contractul va fi prelungit. Mai mult această încredere că contractul va fi prelungit, a fost simulată și susținută de către Ciobu Victoria pe parcursul lucrărilor de reparație care au fost efectuate cu acordul nemijlocit a pîrîtei, prin mesajele reciproce prin Viber. În urma evaluării tehnice a șemineului incendiat, cît și pe parcursul demontării și reînălțării acestuia, de către experții în domeniul instalării șemineelor, cu participarea Companiei „Termika” SRL, s-a constatat că tavanul etajului doi s-a aprins din cauza nerespectării reglementărilor tehnice în timpul instalării coșului de fum, aceasta se datorează unui viciu la execuția lucrărilor de instalare a acestuia, fapt constatat conform procesului-verbal de constatare tehnică din 13 ianuarie 2016.

Au mai indicat reclamanții că după ce au primit un mesaj cu privire la rezilierea contractului de locațiune, orice încercare de a negocia sau clarifica lucrurile se terminau cu eșec și au fost preveniți de către pîrîta Ciobu Victoria să elibereze casa pînă la sfârșitul lunii mai 2016. Respectiv, reclamanții au considerat că, fiind parte care trebuie să remită bunul închiriat, au dobîndit dreptul de retenție, ori dreptul de retenție în situația dată, ca mijloc specific de garantare a obligațiilor, constă în dreptul creditorului de a refuza să restituie un bun al debitorului aflat în detenția sa, pînă ce debitorul nu-i plătește tot ceea ce îi datorează în legătură cu acel bun.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată pe prevederile art. art. 879, 880, 909 Codul civil și art.166-167 CPC.

Prin hotărîrea din 28 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, acțiunea depusă de Radu Ciorici și Ala Tarlapan a fost admisă parțial, a fost încasată de la Victoria Ciobu în beneficiul lui Radu Ciorici și Ala Tarlapan, în mod solidar, suma de 250 de euro cu titlu de reducere a chiriei, în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărîrii, a

fost încasată de la Ciobu Victoria în beneficiul lui Ciorici Radu și Tarlapan Ala, în mod solidar, suma de 3064,91 de lei cu titlu de prejudiciu (cheltuieli), suma de 238,04 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 martie 2019, Ciorici Radu, reprezentat de avocatul Grișciuc-Bucica Svetlana, iar la 16 august 2019 Radu Ciorici și Ala Tarlapan au declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care au solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii cererii de chemare în judecată și emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 875, 878 alin. (1)-(3), 879 alin. (1), 880 alin. (1) și (2), 898 alin. (2) și (3) Codul civil și a stabilit că este întemeiată concluzia instanței de fond, privind temeinicia pretențiilor înaintate de Radu Ciorici și Ala Tarlapan, referitor la încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat și pentru materialele de construcție, în cuantum de 3064,91 de lei.

În context, instanța de apel a apreciat concluzia primei instanței și totodată a considerat neîntemeiate argumentele apelanților privind necesitatea încasării sumei integrale de 17754 de lei și prejudiciului material în cuantum de 24755 de lei suportat pentru procurarea materialelor de construcție.

Or, la materialele cauzei, sunt anexate bonuri fiscale, care se raportează la perioada reparației, care le-a reținut ca probe pertinente și concludente, și care de fapt demonstrează cu certitudine cheltuielile suportate de reclamantii/apelanți în legătură cu intervențiile necesare la șemineul/cazanul de încălzire, care constituie 3064,91 de lei, iar celelalte pretenții și argumente ale apelanților, ce vizează acest aspect al litigiului dat, sunt neîntemeiate, din motiv că celelalte bonuri fiscale nu pot fi luate în calcul, întrucât nu țin de litigiul în cauză, și constituie cheltuieli de utilitate, făcute anterior în anul 2015, deci nu constituie obiectul litigiului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, în susținerea pretențiilor în cauză, apelanții nu au anexat careva probe care să elucideze cu certitudine sumele care ar fi fost efectiv suportate, or, pentru o parte din sumele solicitate, apelanții nici nu au descifrat, în ce constau aceste sume. De asemenea, instanța de apel a dat o apreciere pozitivă concluziei instanței de fond, și respectiv a considerat declarative argumentele apelanților cu privire la încasarea sumei de 1969 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru consumul excesiv a curentului electric utilizat în timpul reparației.

Astfel, potrivit pct. 2.2. din Contractul de locațiune: în plata pentru locațiune nu este inclusă plata pentru serviciile comunale, respectiv potrivit contractului părților, plata energiei electrice, constituie cheltuieli curente, care cad doar în sarcina locatarilor.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, pentru perioada de facturare 11 decembrie 2015-13 ianuarie 2016, pentru locul de consum xxxxx, s-a consumat

energie electrică în sumă de 1203,12 lei, iar pentru perioada de facturare 14 ianuarie 2016 -10 februarie 2016, s-a consumat suma de 766,80 de lei (f.d.23-24).

În acest sens, locatarii au solicitat încasarea întregii sume pe aceste facturi, însă nu au ținut cont de faptul că locatorului nu-i poate fi imputată suma pentru consumul energiei electrice pentru perioada de pînă la producerea incendiului: 11 decembrie 2015 – 03 ianuarie 2016, or, aceștia nici nu au exclus din factură și nu au delimitat, care ar fi costul energiei consumate în această perioadă, și nici nu au făcut delimitarea sumei în dependență de cît au consumat în mod curent, pentru interes personal, față de cît s-a cheltuit în scopul lucrărilor de reparație.

Instanța de apel aplicând prevederile art. 909 alin. (1) și (2) Codul civil a stabilit că prima instanță întemeiat a dispus respingerea integrală a pretenției privind încasarea sumei de 14200 de lei cu titlu de cheltuieli pentru îmbunătățirea stării terenului agricol.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că Radu Ciorici și Ala Tarlapan nu sunt în drept să pretindă de la Victoria Ciobu costul/echivalentul îmbunătățirilor aduse în gospodăria celei din urmă, or, potrivit pct. 3.4. din Contractul de locațiune nr. 1 din 19 mai 2015, Locatarul se obligă să predea locatorului bunul imobil, cu toate îmbunătățirile aduse, fără răscumpărarea lor, atît în cazul rezilierii prezentului Contract, cît și la încetarea de drept a acestuia.

Prin urmare, în virtutea prevederilor contractului, apelanții nu pot pretinde la contravaloarea acestor îmbunătățiri. Mai mult ca atît, instanța de apel a remarcat că, lucrările de prelucrare a pămîntului reprezintă îmbunătățiri care nu pot fi aparate de bunul închiriat, adică sunt îmbunătățiri inseparabile.

De asemenea, instanța de apel a aplicat prevederile art. 879 alin. (1) și (2) Codul civil și a stabilit că prima instanță just a admis parțial pretenția cu privire la reducerea chiriei și încasarea sumei de 500 de Euro pentru lunile ianuarie și februarie 2016.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, într-adevăr, incendiul care s-a produs la data de 03 ianuarie 2016 în locuința închiriată de apelanți și înlocuirea șemineului, cu lucrările de reparație ulterioare, cu siguranță denotă existența unui viciu ascuns semnificativ al bunului închiriat, iar în consecință, locatarii sunt în drept să pretindă să fie eliberați de plata unei părți din chirie.

Totodată, apelanții au pretins reducerea chiriei cu ½ pentru două luni. În opinia Colegiului civil, prima instanță întemeiat a dispus admiterea în parte a pretenției respective, cu reducerea chiriei și încasarea sumei de 250 euro doar pentru luna ianuarie 2016, or, din analiza mesajelor expediate prin Viber se constată, că lucrările de reparație, în partea lor cea mai mare, au fost finisate în luna ianuarie 2016. De asemenea, însuși reclamantii/apelanți în somația expediată locatorului, i-au solicitat ultimei reducerea chiriei din cauza viciului bunului închiriat, în sumă de 250 euro, motivând că în perioada 03 ianuarie 2016 – 16 ianuarie 2016 din cauza incendiului casa nu s-a încălzit și au fost nevoiți să suporte frigul timp de 13 zile, fapte reiterate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, (f.d.6, 13-16), or, în această ordine de idei, prima instanță corect a dispus spre încasare suma de 250 euro, cu titlu de reducerea chiriei, conform art. 879 Cod civil.

Referitor la pretențiile și argumentele apelanților despre încasarea sumei de 500 de euro, care nu a fost restituită conform contractului de locațiune, instanța de apel a menționat că, deși în pct. 4.1 din Contract, locatarul se obligă să achite, cu

titlu de garanție (depozitul), suma de 500 de euro în scopul asigurării executării de către locatar a clauzelor prezentului contract, Colegiul civil al instanței de apel a remarcat că această cerință se bazează doar pe declarațiile apelanților, că la momentul încheierii contractului, locatarii i-au transmis locatorului suma de 500 euro, or, în motivarea acestui capăt de cerere, părțile n-au invocat careva circumstanțele de fapt sau de drept, și nu a fost prezentată proba transmiterii sumei de 500 de euro cu titlu de garanție.

Colegiul instanței de apel aplicând prevederile art. 637 și 639 alin. (2) Codul civil a apreciat drept întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la respingerea pretenției cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra bunului imobil în perioada 01 ianuarie 2016 – 10 aprilie 2017.

Potrivit circumstanțelor cauzei, Contractul de locațiune încheiat între părți, a expirat la data de 01 iunie 2016 (pct.1.3 din Contract). Prin somația din 01 mai 2016, locatorul le-a comunicat locatarilor intenția de a rezilia contractul, care expiră la data de 01 iunie 2016, iar ca răspuns, la data de 19 mai 2016 locatarii/apelanți au expediat la rîndul lor o somație în adresa Victoriei Ciobu, însă în respectiva somație, nu s-a invocat dreptul de retenție.

La caz, instanța de apel a reținut că, la 18 iulie 2016, Victoria Ciobu s-a adresat cu cererea de chemare în judecată către Radu Ciorici și Ala Tarlapan cu privire la evacuarea din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată, iar prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 31 octombrie 2016, s-a dispus evacuarea lui Radu Ciorici și Ala Tarlapan din bunul imobil închiriat (f.d.95-97).

În litigiul menționat supra, Radu Ciorici și Ala Tarlapan nu au invocat dreptul lor de retenție asupra bunului, deși erau în drept să o facă, ținînd cont că erau încă în posesia bunului închiriat.

În acest sens, instanța de apel a menționat că potrivit art. 641 Cod civil, dreptul de retenție se stinge în cazul în care bunul ajunge în posesiunea creditorului sau titularului dreptului, dacă retentorul nu dobîndește din nou bunul în baza aceluiași temei juridic. Prin urmare, instanța de apel a constatat că apelanții, puteau invoca un drept de retenție doar atîta timp, cît erau în posesia aceluși bun, iar în caz contrar, dreptul de retenție se stinge.

În context, potrivit procesului-verbal nr. 175-2681/17 din 19 aprilie 2017, întocmit de executorul judecătoresc Maxim Romaliischi, s-a constatat, că debitorii Ciorici Radu și Tarlapan Ala au eliberat benevol bunul imobil, din spusele acestora, la data de 28 martie 2017, însă nu au predat bunul imobil din cauza că, din spusele debitorilor, creditorul nu se afla în țară. (f.d. 104).

În concluzie, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe și a apreciat drept declarative argumentele apelanților privind dreptul lor de retenție, or, la momentul înaintării pretenției, locatarii nu mai posedau bunul, deci, dreptul de retenție era stins. Suplimentar, instanța de apel a mai menționat, că dreptul de retenție în prezenta speță nu poate fi recunoscut și din motivul, că deja se începuse executarea silită privind evacuarea locatarilor Ciorici și Tarlapan din bunul imobil, or, acest drept putea fi invocat în litigiul despre evacuare, însă n-a fost invocat, iar recunoașterea acestui drept, după încetarea acestuia este lipsită de suport juridic.

La 02 martie 2020, Radu Ciorici și Ala Tarlapan, reprezentați de avocatul Aurelia Parpalac, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și

hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu hotărârile instanțelor inferioare de judecată, deoarece la examinarea cauzei au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și normele de drept procedural și au interpretat în mod eronat legea.

Suplimentar au invocat că nu a fost elucidată și apreciată pe deplin și în mod obiectiv în continuare și nici de instanța de fond și nici de către instanța de apel cu atât mai mult că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond au fost administrate și apreciate probele și circumstanțele cazului, care indiscutabil duc la constatarea temeiniciei acțiunii depuse de Radu Ciorici și Ala Tarlapan.

Astfel, au relatat că pe parcursul examinării cauzei au prezentat suficiente probe care certifică solicitările lor. Este dovedit faptul că locatorul nu a predat locatorului bunul în stare corespunzătoare, conform destinației convenite prin contract și să mențină bunul în această stare pe durata locațiunii. Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic.

Au considerat absolut neîntemeiată poziția instanței de fond prin aprecierea critică și neobiectivă a cerințelor reclamanților privind încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat în mărime de 17754 de lei, a sumei de 1969 de lei pentru consumul excesiv a curentului electric, a sumei de 24755 de lei suportate pentru procurarea materialelor de construcție.

Ori, corectă a fost cerința lor de a cere valoarea redusă a chiriei, reieșind drept rezultat al incendiului produs al șemineului instalat contrar cerințelor tehnice, fapt demonstrat prin procesul-verbal de constatare tehnică nr. 2016130101, întocmită la data de 13 ianuarie 2016, ori nu reclamanții au fost proprietarii acestui bun imobil și nu ei au tolerat careva vicii ascunse ale bunului închiriat, nu acestora le este incriminată nerespectarea condițiilor obligatorii de instalare a coșului de fum și încălcărilor grave a reglementărilor tehnice în vigoare, care au dus la declanșarea incendiului, ori aceștia au avut de suferit cel mai mult, care manifestând un grad maxim de diligență au efectuat lucrări de reparație, amenajare corespunzătoare a bunului dat, despre care pârîta a cunoscut și a acceptat. Ori, pârîta nu a demonstrat prin careva argumente sau probe ce ar demonstrat contrariul cazului întîmplat și anume acesteia ca locator al imobilului dat îi este imputabilă poziția de vinovăție pentru transmiterea în locațiune a bunului imobil cu viciu ascuns.

Prin notificarea din 26 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Însă, intimații nu s-au folosit de acest drept.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2019 a fost expediată părților la 02 ianuarie 2020 și recepționată de către recurenți la 09 ianuarie 2020 (vol. II, f.d. 69, 84, 85).

Astfel, recursul declarat la 02 martie 2020 de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și de reprezentantul acestora avocatul Aurelia Parpalac, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și de reprezentantul acestora, avocatul Aurelia Parpalac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și de reprezentantul acestora, avocatul Aurelia Parpalac, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Radu Ciorici și Ala Tarlapan și de reprezentantul acestora, avocatul Aurelia Parpalac, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru